Lieta Nr.129065116/1-0068-17/21

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 25.janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese L.Podoļska rakstveida procesā izskatot SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321 (turpmāk - iesniedzēja) sūdzību par Rīgas domes Administratīvās komisijas (turpmāk - iestāde) 2016.gada 3.maija lēmumu Nr.D57 17-18,

konstatēja

2016.gada 17.februārī iesniedzējai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.ZV197501 par to, ka 2016.gada 26.janvārī plkst.19.39 nekustamā īpašuma Cieceres ielā 5, Rīgā (kadastra Nr.0100 056 2058) pārvaldnieks nav nodrošinājis minētā nekustamā īpašuma pieguļošās teritorijas publiskā lietošanā esošā gājēju ietves attīrīšanu no sniega un ledus līdz ietves segumam, kā arī ietve netika nokaisīta ar pretslīdes materiālu, līdz ar ko pārkāpti Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošo noteikumu Nr.146 "Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" 4.4.apakšpunkts, par ko paredzēta atbildība minēto noteikumu Nr.146 "Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" 27.punktā (lietas 31.lapa).

Ar Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcijas 2016.gada 7.marta lēmumu Nr.D57 IP-16-484 iesniedzēja saukta pie administratīvās atbildības uzliekot naudas sodu 100 EUR (lietas 28.lapa).

Minēto lēmumu iesniedzēja pārsūdzēja un ar iestādes 2016.gada 3.maija lēmumu Nr.D57 17-18 atstāts negrozīts 2016.gada 7.marta lēmums Nr. D57 IP-16-484.

2016.gada 1.jūnijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemta iesniedzējas sūdzība.

Sūdzībā norādīts, ka saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.pantā un Ministru kabineta 2008.gada 9.decembra noteikumu "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" 7.punktā noteikto tiesisko regulējumu dzīvojamās mājas un tai piesaistītā zemesgabala sanitārā kopšana ir pakalpojums, kas nodrošināms ikvienā dzīvojamā mājā. Iesniedzēja tās pārvaldīšanā nodotajās dzīvojamās mājās, tostarp, nekustamajā īpašumā, minēto pakalpojumu nodrošina sētnieka darba laika ietvaros, bet, ja nepieciešams, visas dienas laikā, kad sētnieks veic pieguļošās teritorijas tīrīšanu un kaisīšanu ar pretslīdes materiāliem. Sakarā ar minēto, iesniedzēja norāda, ka vietā, kur tika fiksēts pārkāpums ir paredzēta gājēju ietve ar asfaltbetona segumu, kas praktiski nav saglabājies, līdz ar to izpildīt noteikumu Nr.146 4.4.punkta prasības un notīrīt to līdz ceļa segumam, tehniski nav iespējams, lai gan tā tika tīrīta. Iestāde izskatot lietu, nav ņēmusi vērā šos iesniedzējas pārstāvja sniegtos paskaidrojumus, norādot, ka iestādes ieskatā pārkāpums pieļauts ar nodomu. Iesniedzēja uzskata minēto apgalvojumu par nepamatotu un norāda, ka atbilstoši Latvijas APK 10.pantam administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu ar nodomu, ja persona, kas to izdarījusi, ir apzinājusies savas darbības vai bezdarbības prettiesisko raksturu, paredzējusi tās kaitīgās sekas un vēlējusies vai apzināti pieļāvusi šo seku iestāšanos, taču lietā nav faktu, kas pamatotu šādu iestādes secinājumu.

Vienlaikus iesniedzēja norāda, ka saskaņā ar Latvijas APK 22.pantu administratīvais sods ir atbildības līdzeklis, kas tiek piemērots, lai personu, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cieņšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunu pārkāpumu.

Atbilstoši Latvijas APK 26.panta piektajai daļai sods par pārkāpumiem, kas uzlikts juridiskai personai, maksājams no juridiskās personas līdzekļiem. Tādejādi secināms, ka administratīvajam sodam ir audzinošs raksturs, lai ar naudas soda palīdzību ietekmētu personas rīcību un atturētu no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas. Tas nozīmē, ka administratīvais sods savu mērķi sasniedz tad, ja personai, to nomaksājot rodas noteikta apmēra zaudējumi, kas sagādā finansiāla rakstura neērtības, proti, samazina pieejamo naudas līdzekļu apmēru.

Konkrētajā gadījumā konstatējams, ka izpilddirekcija, kas ir Rīgas pilsētas pašvaldības institūcija ir sodījusi iesniedzēju, kuras vienīgais dalībnieks ir Rīgas pilsētas pašvaldība.

Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto punktu pašvaldības pienākums ir pārvaldīt dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanas dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, ja dzīvojamā mājā nav privatizēti visi privatizācijas objekti. Pienākums pārvaldīt dzīvojamo māju pašvaldībai ir arī tad, ja dzīvojamā mājā ir privatizēti visi privatizācijas objekti, bet nav sasaukta dzīvokļu īpašnieku kopsapulce minētā likuma noteiktajā kārtībā. Tādejādi secināms, ka Rīgas pilsētas pašvaldībai ir pienākums pārvaldīt tās īpašumā, valdījumā un pārvaldīšanā esošās mājas.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 2.punktam, pašvaldība ir atvasināta publiska persona. Saskaņā ar minētā likuma 87.panta trešo daļu atvasinātas publiskas personas, izveidojot privāto tiesību juridiskas personas, nevar izvairīties no šajā likumā noteiktās atbildības un izvirzīt tām citus mērķus, kas neizriet no attiecīgās publiskās personas funkcijām.

No minētā izriet, ka Rīgas pilsētas pašvaldība ir nodibinājusi iesniedzēju ar mērķi veikt pašvaldības funkciju izpildi, proti, pārvaldīt pašvaldības īpašumā, valdījumā un pārvaldīšanās esošās mājas, 2011.gada 5.jūlijā noslēdzot ar iesniedzēju dzīvojamo māju pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumu, kurā cita starpā noteikts, ka iesniedzēja veic dzīvojamo māju un tām piesaistīto zemesgabalu sanitāro apkopi.

Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 76.pantu pašvaldību ekonomiskais pamats ir manta, tostarp finanšu resursi, kas cita starpā, veidojas no pašvaldības budžetā ieskaitāmajiem naudas sodiem, ieņēmumiem no pašvaldības īpašuma apsaimniekošanas un pašvaldības iestāžu saimnieciskās darbības, kā arī citiem ieņēmumiem.

Saskaņā ar likuma "Par pašvaldību budžetiem" 20.pantu pagastu, novadu, pilsētu un rajonu budžeta ieņēmumus cita starpā veido atskaitījumi no kapitālsabiedrības peļņas. Savukārt kapitālsabiedrības peļņa veidojas no ienākumu un izdevumu starpības. Turklāt administratīvie sodi ir attiecināmi uz kapitālsabiedrību izdevumiem. Tādejādi soda nomaksa attiecīgi samazina kapitālsabiedrības eventuālo peļņu.

Tādejādi pašvaldība sodot sev piederošu kapitālsabiedrību, samazina tās peļņu un tādā veidā ietekmē sava budžeta ieņēmumus. Faktiski, konkrētajā gadījumā izpilddirekcija ir sodījusi nevis personu, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, bet gan pašvaldību, samazinot tās budžeta

ieņēmumus, kas būtu radušies no iesniedzējas iespējamās peļņas. Pastāvot šādiem apstākļiem, iesniedzēja uzskata, ka konkrētajā gadījumā netiek sasniegts Latvijas APK paredzētais administratīvā soda mērķis, līdz ar to lēmums nav tiesisks . Latvijas APK 244.pants noteic, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas. Turklāt Latvijas APK 272.pantā noteikts, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Iesniedzēja uzskata, ka iestāde pieņemot lēmumu minētās prasības pilnībā nav izpildījusi, proti, visi lietas apstākļi kopumā nav vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētīti, kā arī nav noskaidroti un izvērtēti citi lēmuma pieņemšanai būtiski apstākļi, tostarp, nav izvērtēti iesniedzējas argumenti par to, ka konkrētajā gadījumā netiek sasniegts Latvijas APK paredzētais soda mērķis.

Lūdz tiesu pilnībā atcelt iestādes lēmumu un izbeigt lietu (lietas 7.-8.lapa).

Ar 2016.gada 6.jūnija Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses lēmumu iesniedzējas sūdzība pieņemta. Līdz tiesas noteiktajam termiņam - 2016.gada 6.augustam no lietas dalībniekiem nav saņemti lūgumi izskatīt lietu tiesas sēdē, nav pieteikts noraidījums tiesnesei, nav saņemti lietas dalībnieku lūgumi, paskaidrojumi.

Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma pārsūdzēšanas un sūdzību izskatīšanas kārtību rajona (pilsētas) tiesā regulē Latvijas APK normas un tieši divdesmit trešā „a" nodaļa.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{6}panta septītajai daļai tiesa izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;

2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;

3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;

4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;

5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;

6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;

7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Saskaņā ar 2015.gada 28.aprīļa Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.146 "Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" 4.4.punktu saistošo noteikumu 3.punktā minētās personas nodrošina nekustamā īpašuma un tam piegulošajā teritorijā esošo gājēju ietvju, izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas, piebrauktuvju un piebraucamo ceļu attīrīšanu no sniega un ledus līdz ceļa segumam, pretslīdes materiāla kaisīšanu, kā arī publiskai lietošanai ierīkotu pagalma celiņu tīrīšanu un kaisīšanu katru dienu līdz plkst. 8.00 un, ja nepieciešams, visas dienas laikā; pieļaujama sniega vaļņu veidošana, ja tie netraucē gājēju kustību pa ietvēm; aizliegts veidot sniega vaļņus tuvāk par 5 metriem no gājēju pārejām un krustojumiem, kā arī koku apdobēs.

Minēto noteikumu 27.punktā noteikts, ka par saistošo noteikumu prasību neievērošanu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu: fiziskajām personām - līdz 350 *euro*, juridiskajām personām - līdz 1400 *euro*.

Saskaņā ar minēto noteikumu 3.3.punktu, nekustamā īpašuma un tam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas [..] uzturēšanu un kopšanu nodrošina daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldnieks, ja nekustamā īpašuma sastāvā ir daudzdzīvokļu māja.

Lai atzītu, ka iesniedzēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības, nepieciešams konstatēt vai iesniedzēja administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā nav nodrošinājusi nekustamā īpašuma un tam piegulošajā teritorijā esošo gājēju ietvju attīrīšanu no sniega un ledus līdz ceļa segumam, pretslīdes materiāla kaisīšanu.

Sūdzībā vērsta uzmanība uz to, ka, tā kā nav saglabājies gājēju ietves asfaltbetona segums, notīrīt to līdz ceļa segumam tehniski nav iespējams. Kā arī to, ka pašvaldība sodot iesniedzēju, samazina tās peļņu un tādā veidā ietekmē sava budžeta ieņēmumus.

Kā redzams no lietas materiālos esošās informācijas par zemes vienību (lietas 44.lapa) īpašuma Cieceres ielā 5, Rīgā, kadastra Nr.0100 056 2058, pārvaldnieks -lietotājs ir iesniedzēja. Turklāt iesniedzēja pati norāda, ka 2011.gada 5.jūlijā noslēgts dzīvojamo māju pārvaldīšanas pilnvarojuma līgums. Līdz ar to tiesnesei nav pamata atzīt, ka iesniedzēja nebūtu konstatētā administratīvā pārkāpuma subjekts un tiesnese iesniedzējas rīcībā konstatē apzinātu normatīvajos aktos paredzēto pienākumu nepildīšanu.

Kā redzams no lietā esošā apskates protokola (lietas 37.lapa) un tam pievienotajām foto izdrukām (lietas 40.-41.lapa), gājēju ietve nav attīrīta no sniega un nokaisīta ar pretslīdes materiāliem.

Papildus tam tiesnese norāda, ka tas, ka iesniedzēja ir Rīgas pašvaldības dibināts uzņēmums, kuram ir deleģētas konkrētas pašvaldības funkcijas, nenozīmē, ka iesniedzējai nav jāpilda normatīvajos aktos uzliktie pienākumi un jāuzņemas par tiem paredzētā atbildība.

Atbilstoši Latvijas APK 243.panta pirmās daļas noteikumiem, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 243.panta piektā daļa nosaka, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Turklāt atbilstoši minētā panta astotajai daļai, to cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas APK 244.pantu institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Likuma "Par pašvaldībām" 45.panta pirmā daļa nosaka, ka spēkā esošie saistošie noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai attiecīgajā administratīvajā teritorijā.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{12}panta otrajai daļai rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no

šādiem spriedumiem:

1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida;

2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu;

3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu;

4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesnese atzīst, ka iestāde ir pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Līdz ar to iesniedzēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības par Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošo noteikumu Nr.146 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" prasību neievērošanu.

Tāpat iesniedzējai sods noteikts atbilstoši administratīvā soda mērķim. Turklāt tiesnese iepazīstoties ar lietas materiāliem, nekonstatē procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai.

Šādos apstākļos tiesnese atzīst, ka iesniedzējas sūdzība un tajā minētie argumenti nav pamatoti, līdz ar to tā ir noraidāma. Savukārt iestādes 2016.gada 3.maija lēmums Nr.D57 17-18 ir likumīgs un pamatots, tāpēc atstājams spēkā.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Latvijas APK 1.pantu, 5.pantu, 8.pantu, 9.pantu, 238.pantu, 243.pantu, 244.pantu, 289.^{6}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}pantu, 289.^{17}pantu, 289.^{18}pantu, tiesnese

nosprieda

noraidīt SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321 sūdzību par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2016.gada 3.maija lēmumu Nr.D57 17-18.

Atstāt negrozītu Rīgas domes Administratīvās komisijas 2016.gada 3.maija lēmumu Nr.D57 17-18.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no tā pieejamības dienas tiesas kancelejā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese L.Podoļska